

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/116/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718204955
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5718204955.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu Mgr. Q. R., nar. X.X.XXXX, bytom M. XXX, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Milan Chovanec s.r.o., so sídlom Žilina, Vojtecha Tvrdého 17, proti žalovanej Z. R., rod. W., nar. XX.X.XXXX, bytom M. XXX, právne zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Meštríkom, so sídlom X., E. B. H. X, o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvođe manželstva, na základe odvolania žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 10C/71/2018-404 zo dňa 1. apríla 2020

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e vo výrokoch I. až V. - o prikázaní vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov do výlučného vlastníctva žalobcu a do výlučného vlastníctva žalovanej, o povinnosti žalobcu vydať dotknuté veci žalovanej a o určení vo vzťahu medzi stranami zodpovedného subjektu za splatenie úveru v D., a.s. z úverovej zmluvy č. 008613217R z 26.5.2016.

Rozsudok okresného súdu m e n í vo výroku VI. tak, že na úplne vysporiadanie podielu žalovanej j e žalobca p o v i n ý žalovanej zaplatiť sumu 16.401,42 eur v lehote do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiadna zo strán n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len BSM) - žalobcu a žalovanej - tak, že do výlučného vlastníctva žalobcu prikázal hnuťelné veci vymedzené vo výroku I. rozsudku (spolu v zostatkovej hodnote 500 eur). Do výlučného vlastníctva žalovanej (výrok II.) prikázal finančný zostatok na účte v D. ku dňu zániku BSM vo výške 321,34 eur, osobné motorové vozidlo Ford Fusion (v zostatkovej hodnote 500 eur), umývačku riadu a 2 nočné stolíky (spolu v zostatkovej hodnote 1 euro), pričom žalobcovi uložil povinnosť vydať žalovanej dotknuté hnuťelné veci do 15 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok III.).

2. Do výlučného vlastníctva žalobcu ďalej prikázal nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX kat. úz. M. (rodinný dom č. súp. XXX a ním zastavaný pozemok parc. č. 667/22 vo všeobecnej hodnote 49.500 eur) a finančný zostatok na účte vo W., a.s., ku dňu zániku BSM vo výške 1.023,66 eur (výrok IV.). Určil, že vo vzťahu medzi stranami sporu je žalobca zodpovedný za splatenie úveru v D., a.s., z úverovej zmluvy č. 008613217R zo dňa 26.5.2016, ktorého zostatok ku dňu zániku BSM činil 2.883,20 eur a ku dňu vysporiadania predstavoval 1.929,71 eur (výrok V.). Na úplné vysporiadanie podielu žalobcu žalovanej uložil povinnosť zaplatiť mu sumu 527,39 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok VI.).

3. Okresný súd vychádzal z toho, že manželstvo strán bolo právoplatne rozvedené dňa 19.5.2018, ktorým dňom zaniklo i BSM. Hnuťelné veci patriace do BSM a ich hodnota boli ustálené zhodnou výpoveďou strán a okresný súd plne rešpektoval aj (zhodnú) vôľu strán v otázke ich vypořádania/prikázania do výlučného vlastníctva niektorého z bývalých manželov. Vo vzťahu k nehnuteľnostiam

konštatoval, že hneď po ich nadobudnutí strany uzavreli s rodičmi žalobcu zmluvu o zriadení vecného bremena na dobu neurčitú, ktoré spočívalo v práve doživotného bezodplatného užívania týchto nehnuteľností v prospech rodičov žalobcu.

4. V otázke nadobudnutia nehnuteľností okresný súd ustálil, že časť/polovica kúpnej ceny (1.600.000,- Sk) bola zaplatená žalobcom z prostriedkov získaných odpredajom jeho bytu, ktorý mal vo svojom výlučnom vlastníctve pred uzavretím manželstva. Na zaplatení druhej polovice kúpnej ceny sa podieľali rodičia žalobcu celkovo sumou 1.465.000,-Sk; rozdiel do sumy 1.600.000,-Sk, t.j. 135.000,-Sk, bol zaplatený z prostriedkov patriacich do BSM. Okresný súd si neosvojil tvrdenie žalobcu a jeho rodičov, že suma, ktorou rodičia prispeli na zaplatenie kúpnej ceny, bola darom výlučne ich synovi. Z dokazovania totiž vyplynula existencia dohody, podľa ktorej rodinný dom bude v BSM strán sporu a rodičom žalobcu vznikne právo doživotne ho užívať; čo bolo i inštitucionalizované vo forme vecného bremena. Nadväzne okresný súd zohľadňoval pri počítaní výšky vyrovnávacieho podielu len sumu 1.600.000,-Sk, ktorú zaplatil žalobca.

5. Hodnota nehnuteľností bola na základe zhodného stanoviska strán ustálená ako aritmetický priemer hodnôt určených dvoma znaleckými posudkami, a to v sume 154.500 eur. Nakoľko hodnota ťarchy - vecného bremena (práva doživotného bezodplatného užívania rodičmi žalobcu) bola ohodnotená znaleckým posudkom na 105.000 eur, okresný súd všeobecnú hodnotu domu/nehnuteľností vymedzil sumou 49.500 eur. Investície rodičov žalobcu do predmetného domu (predovšetkým jeho spodného podlažia) vyhodnotil ako investície tretích osôb do veci patriacej do BSM; pričom od počiatku boli všetci zainteresovaní uzrobení s tým, že rodičia žalobcu od „mladých“ preplatenie týchto investícií požadovať nebudú, ale ide o ich vklad do spoločného bývania (s poukazom i zriadenie vecného bremena, ktoré v súčasnosti nie nepodstatným spôsobom znižuje všeobecnú hodnotu nehnuteľností). V súlade so zhodným návrhom strán okresný súd prikázal rodinný dom a ním zastavaný pozemok do výlučného vlastníctva žalobcu.

6. Po zohľadnení všetkých aktív a pasív BSM uzavrel, že vo finančnom vyjadrení podiel každej strany na aktívach BSM (celkovo vo výške 51.846 eur) činí 25.923 eur. Žalobca nadobudol aktíva vo výške 51.023,66 eur, teda o 25.100,66 eur viac ako je jeho polovičný podiel; žalovaná získala aktíva vo výške 822,34 eur, čiže (práve) o 25.100,66 eur menej, ako by je patrilo. Žalobca však prevzal celý zvyšok nesplateného dlhu (1.929,71 eur), čiže aj 964,86 eur pripadajúcich na žalovanú; v dôsledku čoho sa podiel žalovanej znižuje na 24.135,80 eur. Na druhej strane z prostriedkov žalovanej bol vo výške 232,26 eur uhradený dlhu žalobcu, ktorý mu vznikol ešte pred uzavretím manželstva; čím sa jej podiel zvyšuje na 24.368,06 eur. Zároveň žalovaná z jej výlučných prostriedkov prispela na kúrenie (investovala do spoločnej nehnuteľnosti) sumou 3.319,39 eur. Po zohľadnení polovice uvedenej čiastky (1.659,69 eur) sa tak jej podiel zvyšuje na 26.027,75 eur. Naproti tomu však okresný súd musel prihliadať na to, že žalobca z jeho výlučných prostriedkov preukázateľne investoval do nehnuteľností patriacej do BSM sumu 1.600.000,-Sk (53.110,27 eur). Po odpočítaní polovice z uvedenej sumy (26.555,135 eur) od výšky potenciálneho vyrovnacieho podielu žalovanej (26.027,75 eur) vzniká negatívny rozdiel 527,39 eur, ktorú sumu je žalovaná povinná uhradiť žalobcovi na vyrovnanie jeho podielu.

7. O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že žiadna zo strán nemá právo na ich náhradu (výrok VII.), keď konštatoval, že v súdenom prípade nemožno hovoriť o prevažnom (ne)úspechu jednej zo strán.

8. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná, ktorá sa alternatívne domáhala jeho zmeny tak, že žalobcovi bude uložené zaplatiť jej titulom vyrovnania sumu 69.472,61 eur, alebo jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Nesúhlasila s uplatnením zásady, podľa ktorej pri vyporiadaní BSM sú podiely strán sú rovnaké. Poukazovala na to, že žalobca dlhodobo požíval alkohol v kombinácii s liekmi, na kúpu čoho vynakladal spoločné prostriedky. V dôsledku uvedeného správania bol viackrát práceneschopný, či hospitalizovaný, kedy starostlivosť o domácnosť a výchovu detí zabezpečovala výlučne žalovaná. Za celý čas trvania manželstva mala stabilnú prácu a príjem; čo sa však nedá povedať o žalobcovi. V danom smere považovala rozsudok okresného súdu za nepreskúmateľný.

9. Žalovaná rovnako namietala, že z odôvodnenia rozsudku nie je zjavné, ako dospel okresný súd k záveru o hodnote nehnuteľných vecí vo výške 49.500 eur, resp. k zníženiu ich hodnoty o 105.000 eur (hodnota vecného bremena). Uviedla, že predmetom sporu nie je zrušenie vecného bremena za náhradu, ale vyporiadanie BSM. Súčasne spochybňovala výšku ohodnotenia vecného bremena, ktorá presahuje 2/3-iny hodnoty nehnuteľností. Mala za to, že bolo potrebné vychádzať z dohodnutej hodnoty nehnuteľností 154.500 eur, pričom okresný súd v priebehu konania neuviedol, že „jednoznačne neprijíma“ tento jej názor. Nemala tak dôvod, aby ona preukazovala hodnotu vecného bremena, resp.

rozporovala hodnotu tvrdenú protistranou. V uvedenom kontexte sa jedná aj o prekvapivé rozhodnutie súdu.

10. Odvolateľka konštatovala, že okresný súd len mechanicky prevzal sumu tvrdnú žalobcom. V odvolaní žalovaná vytykala predmetnému znaleckému posudku nedostatky; napríklad, že pri porovnaní odhadovaného výnosu z nájmu je nutné vychádzať z ponúk v rovnakej lokalite (t.j. v obci M., a nie v mestách Martin a Vrútky), že je počítané obmedzenie z titulu závad v hodnote 100%, hoci je nesporné, že rodičia žalobcu užívajú len časť domu - spodné podlažie atď. Žalovaná tvrdila, že aj keby bolo potrebné prihliadať na hodnotu vecného bremena, táto by „v zmysle metodiky používanej na ohodnotenie vecného bremena znalcami predstavovala maximálne 35.000 eur“. Trvala však na tom, že vôbec sa nemala znižovať hodnota nehnuteľností, lebo žalobca ich užíva naďalej s jeho rodičmi. Napokon, rodičia žalobcu ani v čase kúpy nehnuteľností neposkytli stranám sporu takú sumu, ktorá by sa čo i len približovala k hodnote vecného bremena 105.000 eur a už od roku 2008 nehnuteľnosti bezplatne užívajú.

11. Žalobca žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť. Konštatoval, že už okresný súd sa vysporiadal so všetkými skutočnosťami namietanými v odvolaní žalovanej. Postupoval správne, keď neuplatnil disparitu v prospech žalovanej; na čom nič nemení ani skutočnosť, že on (žalobca) bol nejaký čas chorý. Tento „určitý diskomfort“ žalovanej kompenzovali rodičia žalobcu investovaním do domu pariaceho do BSM. Žalobca zdôraznil, že z dokazovania je nesporné, že to bol on a jeho rodičia, kto „vybudoval masu BSM“.

12. Uviedol, že v zmysle ním predloženého tabuľkového prehľadu, pokiaľ by sa zohľadňovali aj investície jeho rodičov do nehnuteľností, žalovanej by vznikla povinnosť doplatiť žalobcovi sumu 43.579,59 eur; aj bez akceptovania investícií rodičov by žalovaná zaťažovala povinnosť zaplatiť sumu 28.579,59 eur. Napriek uvedenému žalobca odvolanie proti rozsudku okresného súdu nepodal, čím žalovaná „veľmi ušetrila“. Žalobca doplnil, že okresný súd opakovane vyzýval žalovanú, aby sa vyjadrila k hodnote vecného bremena; tá sa však nevyjadrila a ani na jej určenie nenavrhol žiadny dôkaz. Hodnota vecného bremena pritom zodpovedá záverom znaleckého posudku.

13. Žalovaná v následnej reakcii zotrvala na svojom odvolaní, vrátane súvisiacej argumentácie, ktorej zásadnú časť zopakovala.

14. Rovnako žalobca zotrval na (už prezentovanom) stanovisku k odvolaniu protistrany a zopakoval časť svojich vyjadrení.

15. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1 a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil vo výrokoch I. až V. a podľa § 388 CSP zmenil vo výroku VI. tak, ako je konštatované vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

16. Žalovaná v podstate až v rámci odvolania sa domáha odklonu od zákonom vymedzeného (výhodiskového) pravidla pri vypořádání BSM, že podiely oboch (bývalých) manželov sú rovnaké - § 150 veta prvá Obč. zák. Konštatovanie tzv. disparity podielov je pritom skôr výnimočným krokom a pre jej ustálenie sa vyžadujú skutočne závažné dôvody. Odvolateľka (odhliadnuc od ne/prípustnosti v zmysle § 366 CSP eventuálnych skutkových tvrdení, či dôkazov v odvolacom štádiu konania) ani dostatočne skutkovo konkrétne (časovými údajmi, vyjadreniami o rozsahu financií, definovaním jedinečného správania v určitej etape manželského spoluzitia atď.) nevymedzuje okolnosti, ktoré by mali byť spôsobilé viesť k inému - než zákonom predpokladanému - záveru o rovnakej veľkosti podielov.

17. Hoci je nesporné, že počas manželstva strán žalobca bol práceneschopný (vrátane dlhodobejšej - niekoľkotýždňovej - hospitalizácie), k čomu určitou mierou prispel aj on sám (najmä neuváženou kombináciou liekov užívaných nad doporučené dávky a alkoholu) preukázaný rozsah, ako i dopad na rodinu (osobitne na jej majetkovú sféru) nevykazuje mieru relevantnú pre konštatovanie nevyhnutnosti vyslovenia disparity v podieloch bývalých manželov. Je namieste zdôrazniť, že prioritne išlo (a ide) o zdravotné problémy žalobcu v dôsledku ochorenia dlhodobo existujúceho nezávisle od jeho vôle, t.j. o štandardné zhoršenie zdravotného stavu, ktoré vo všeobecnosti nie je určujúce pri úvahe o eventualite iných, než rovnakých, podielov bývalých manželov pri vypořádání BSM.

18. Zároveň z časového hľadiska išlo o cca 3-4 mesiace preukázanej hospitalizácie (pri trvaní manželstva takmer 12 rokov), pričom v obdobiach zvýšeného prejavu sa dotknutého ochorenia žalobca podľa vlastného vyjadrenia pred ošetrovateľmi „pomíňal“ 150 eur za dva - tri mesiace, resp. 1.000 eur za pol roka. Z hľadiska § 150 veta prvá Obč. zák. sa ani v nominálnej hodnote nejedná o významné čiastky a opodstatnenou je aj súvisiaca reakcia/ obrana žalobcu, že (nielen) v dotknutých

obdobíach boli potreby (vrátane financovania nadobúdania majetku do BSM) výrazne sanované zo strany jeho rodičov, ktorých investície boli v konečnom dôsledku vyhodnotené nie ako dar výlučne ich synovi (žalobcovi), ale ako investície tretích osôb do veci patriacej do BSM.

19. Keďže v prvoinštančnom konaní neboli prezentované (nieto ešte preukázané) relevantné okolnosti, ktoré by podmieňovali nutnosť odklonu pri stanovení veľkosti podielov manželov (a samotná žalovaná uvedenú požiadavku ani výslovne nevzniesla), nebolo zo strany okresného súdu nevyhnutné osobitne v rámci odôvodnenia sa predmetnou eventualitou zaoberať. Z hľadiska náležitého odôvodnenia tak bolo dostačujúce odkázanie na zákonom predpokladanú rovnosť podielov bývalých manželov pri vyporiadaní BSM.

20. Obdobne primeraným je konštatovanie okresného súdu o nutnosti zohľadnenia vecného bremena doživotného bezplatného práva rodičov žalobcu užívať dotknuté nehnuteľnosti (osobitne rodinný dom) pri stanovení ich hodnoty. Okresný súd jasne zadefinoval, že ide o ťarchu, ktorá znižuje všeobecnú hodnotu nehnuteľností (bod 23., časť na 12.strane v spojení s bodmi 21. a 22. odôvodnenia rozsudku okresného súdu). Rovnako výslovne - a to opakovane - bolo okresným súdom/zákonnou sudkyňou predmetné stanovisko oznámené stranám sporu už v priebehu konania.

21. Napríklad na pojednávaní 30.10.2019 (cca 1:16:50 hod. trvania zvukového záznamu - pozn. odvolacieho súdu) zákonná sudkyňa zdôraznila, že „v každom prípade ťarcha znižuje všeobecnú hodnotu domu“. Ako je zrejmé zo zvukových záznamov z pojednávaní v dňoch 30.10.2019, 4.12.2019 i 8.1.2020 daná záležitosť bola opakovane predmetom rozsiahlej komunikácie medzi okresným súdom a sporovými stranami. Na súvisiacu výslovnú otázku súdu, či žalovaná strana mieni predložiť iné dôkazy (prioritne znalecké ohodnotenie) ohľadne predmetnej ťarchy/vecného bremena žalovaná (prostredníctvom právneho zástupcu) jednoznačne reagovala negatívne. Takýto návrh na doplnenie dokazovania nepredniesla tak v priebehu konania (osobitne pojednávaní), ako ani v rámci záverečných návrhov pred uzavretím dokazovania okresným súdom.

22. Nadväzne je nutné konštatovať, že predmetný záver okresného súdu určite nie je prekvapivý (opakovane bola žalovaná upovedomená o tomto postoji okresného súdu) a taktiež nebola žalovaná postupom okresného súdu ukrátená o možnosť vecne protiargumentovať. V odvolacom štádiu konania prezentované námietky voči znaleckému posudku Ing. Bažíkovej svojou povahou predstavujú neprípustné novoty (§ 366 CSP). Je pritom nepochybné, že žalovanej nič nebránilo - ak aj nemienila dať vyhotoviť vlastné ocenenie vecného bremena, či navrhovať nariadenie dokazovania súdom - uplatniť dotknuté námietky už v priebehu prvoinštančného konania.

23. V širších súvislostiach rozoberanej otázky krajský súd poukazuje na samotnú podstatu znaleckého dokazovania. O stanovisko (či už vo forme odborného vyjadrenia alebo znaleckého posudku) odborníka/znalca sa v súdnom konaní žiada, ak na posúdenie rozhodujúcej skutočnosti sú nevyhnutné odborné, prípadne až vedecké znalosti. Pokiaľ znalecký posudok má logickú štruktúru a nie sú v ňom elementárne - i pre laika, ktorým je z podstaty veci i samotný konajúci súd - zrejmé chyby a nedostatky, niet dôvodu odchýliť sa od záverov znalca.

24. Ak niektorá zo strán s posudkom nesúhlasí, je iba na nej, aby konkrétnou argumentáciou tento spochybnila. Podľa kvality/relevancie námietok v porovnaní s obsahom znaleckého posudku sa tieto námietky môžu ozrejmiť „jednoduchou komunikáciou“ súdu a strán, môže byť požiadaný znalec o písomné vysvetlenie, môže byť znalec vypočutý na pojednávaní, alebo môže dôjsť k nariadeniu kontrolného dokazovania, či dokazovania znaleckým ústavom. Všetky (nielen) uvedené eventuality však vyžadujú pri štandardnom znaleckom posudku, ktorým posudok Ing. Bažíkovej č. 16/2018 je, náležitú procesnú aktivitu a predovšetkým jednoznačnú (proti)argumentáciu strany, ktorá s posudkom nesúhlasí. Takúto nevyhnutnú aktivitu žalovaná strana v súdnej veci nevyvinula. Ak sa pritom spoliehala len na zotrvávanie na vlastnom stanovisku o neznižení hodnoty nehnuteľností existenciou vecného bremena, ide v konečnom dôsledku o ňou zvolený neadekvátny spôsob obrany, resp. uplatňovania svojich tvrdených práv.

25. Krajský súd, zhodne s okresným súdom, uzatvára, že existencia vecného bremena spočívajúca v práve doživotného a (navyše) bezplatného užívania nehnuteľností (osobitne rodinného domu) v celom ich rozsahu zásadným spôsobom znižuje ich (reálnu) všeobecnú hodnotu. Na tomto závere nič nemení fakt, že dotknutá ťarcha svedčí rodičom žalobcu, t.j. jeho blízkym príbuzným. Je absolútne nepochybné

obmedzenie (výlučného) vlastníka celý predmet svojho vlastníctva nerušene užívať, držať, disponovať ním a požívať jeho plody; o to viac, že ťarcha je definovaná ako bezodplatná.

26. Len pre úplnosť odvolací súd dodáva, že hodnota/ocenenie vecného bremena nemá bezprostrednejší (skôr až žiadny) súvis s rozsahom prostriedkov, ktorými rodičia žalobcu prispeli k nadobudnutiu nehnuteľností, resp. ktoré investovali do rekonštrukcie rodinného domu a jeho okolia. Zjednodušene povedané, aj keby neprispeli vôbec na kúpu a rekonštrukciu nehnuteľností, pričom ohľadne ich oprávnenia nehnuteľnosti bezodplatne a v celej miere užívať by bola medzi nimi a stranami sporu uzavretá rovnaká dohoda, ocenenie ťarchy/vecného bremena by bolo zhodné, keďže miera obmedzenia vlastníka by bola identická.

27. Napriek uvedenému krajský súd popri potvrdení rozsudku okresného súdu v otázkach prikázania každej zo strán do výlučného vlastníctva jednotlivých (hnuteľných i nehnuteľných) vecí, vrátane vo vzťahu medzi stranami určenia jediného dlžníka spoločného dlhu (výroky I. až V.) zmenil napadnutý rozsudok vo výroku o úplnom vyrovnaní/vysporiadaní podielov bývalých manželov (výrok VI.). Vzhľadom na akceptovanie zníženia všeobecnej hodnoty nehnuteľností v dôsledku existencie vecného bremena bolo potrebné i súvisiace investície z výlučného majetku každej strany znížiť (práve) o pomer medzi všeobecnou hodnotou nehnuteľností bez vecného bremena a ich všeobecnou hodnotou rešpektujúcou existenciu vecného bremena. To znamená zohľadniť pomer medzi sumami 154.500 eur a 49.500 eur, čomu zodpovedá koeficient zníženia hodnoty o 68%; keďže vyporiadavaná hodnota nehnuteľností je len 32% ich všeobecnej hodnoty.

28. Pre lepšie vysvetlenie a ilustráciu nutnosti takéhoto prístupu krajský súd uvádza „učebnicový“ príklad rámcovo kopirujúci okolnosti súdnej veci: Hodnota vyporiadavaného rodinného domu činí 200.000 eur, pričom jej nadobudnutie v jednej polovici, t.j. sumou 100.000 eur bolo financované z výlučných prostriedkov žalobcu. Dotknutý rodinný dom je zaťažený vecným bremenom, ktorého finančné vyjadrenie predstavuje sumu 150.000 eur. Pri vyporiadaní sa teda vychádza zo všeobecnej hodnoty domu 50.000 eur, čo pri rovnakej veľkosti podielov strán značí, že každý z bývalých manželov má vo finančnom vyjadrení nárok na 25.000 eur. Dom v rámci vyporiadania nadobudne žalobca. Nakoľko však žalobca z jeho vlastných/výlučných prostriedkov financoval nadobudnutie domu sumou 100.000 eur, má mať voči žalujúcej strane nárok na úhradu polovice danej sumy, t.j. na 50.000 eur. To znamená, že žalovaná strana nedostane „výplatok“ zo spoločného majetku 25.000 eur, ale naopak, ona je povinná zaplatiť 25.000 eur žalobcovi (25.000 - 50.000). V konečnom dôsledku tak žalovaná strana nenadobudne nič z hmotného substrátu BSM, nebude jej poskytnutá ani žiadna finančná protihodnota za jej podiel na spoločnom majetku a navyše druhej strane ešte zaplatí 25.000 eur. Naproti tomu žalobca nadobúda v celosti rodinný dom (hoci zaťažený vecným bremenom), nemusí poskytovať žiadne finančné vyrovnanie protistrane, naopak, tá mu zaplatí 25.000 eur.

29. Nerovnomernosť, až nespravodlivosť (a tým neudržateľnosť) takéhoto riešenia je viac ako zrejmé. Práve prostredníctvom vyššie zdefinovaného pomerovania hodnoty veci bez existencie vecného bremena a s jeho zohľadnením je možné navodiť náležitú rovnováhu v procese usporiadania pomerov strán. Inými slovami, nielen všeobecnú hodnotu vyporiadavanej veci je potrebné znížiť o hodnotu vecného bremena, ale aj hodnota investície každého z bývalých manželov z jeho výlučného majetku do tejto spoločnej veci musí byť bude prepočítaná príslušným koeficientom. Vo svojej podstate nejde o nič iné, ako o - aj dlhodobou súdnou praxou (východiskovo R 42/1972, podporne tiež R 43/1974) akceptovanú - redukciu prostriedkov (ich výšky) vynaložených jedným z bývalých manželov (prípadne oboma) na spoločný majetok v dôsledku zníženia hodnoty dotknutej veci v priebehu manželstva. Tomu v súdnom prípade presne zodpovedá zriadenie rozoberaného vecného bremena.

30. V konkrétnostiach prejednávanej veci uvedené znamená, že tak investície žalovanej do kúrenia rodinného domu (v sume 1.659,69 eur), ako aj investovanie žalobcu do jeho kúpy (v sume 26.555,135 eur) musia byť prepočítané koeficientom 0,32; inak povedané, znížené o 68%. Nadväzne v rámci ustálenia výšky vyrovnania ide o sumy investícií - u žalovanej 531 eur (1.659,69 eur x 0,32) a u žalobcu 8.497,64 eur (26.555,135 eur x 0,32).

31. Výpočty podielu na úplné vyrovnanie vykonané okresným súdom boli/sú - s výnimkou prezentovaného čiastkového záveru odvolacieho súdu - správne. To znamená, že krajský súd nadväzuje na priebežnú výšku vyrovnania v prospech žalovanej 24.368,06 eur (po zohľadnení vynaloženia prostriedkov z jej výlučného majetku na úhradu dlhu žalobcu vzniknutého ešte pred manželstvom). Táto suma - 24.368,06 eur - sa zvyšuje o (redukovanú) investíciu žalovanej v sume 531 eur a zároveň znižuje

o (redukovanú) investíciu žalobcu 8.497,64 eur. Žalobcu tak zaťažuje povinnosť na úplne vyrovnanie/ vysporiadanie zaplatiť žalovanej sumu 16.401,42 eur (24.368,06 eur + 531 eur - 8.497,64 eur).

32. Nadväzne v tomto zmysle krajský súd zmenil výrok VI. napadnutého rozsudku, pričom vzhľadom na výšku finančného vyrovnania uložil žalobcovi (relatívne) dlhšiu lehotu na splnenie predmetnej povinnosti, a to 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. S poukazom na hodnotu majetku, ktorú nadobudol žalobca z vyporiadania BSM, ako aj fakt, že je osobou v produktívnom veku, by určenie dlhšej lehoty na zabezpečenie dostatku prostriedkov na vyrovnanie dotknutého dlhu nezodpovedalo oprávneným požiadavkám druhej strany na včasnosť (a tým reálnosť) finančného vyrovnania.

33. S poukazom na (čiastočnú) zmenu napadnutého rozhodnutia rozhodoval krajský súd o trovách celého (prvoinštančného i odvolacieho) konania - § 396 ods. 1, 2 CSP. Aj po vykonanej zmene rozsudku okresného súdu je namieste uzavrieť, že v konkrétnostiach súdnej veci nie je dobré možné konštatovať prevažujúci úspech ani jednej zo sporových strán. Následne krajský súd vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (§ 255 ods. 2 CSP).

34. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.